

ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

2025/2026 – VÁRMEGYEI FORDULÓ

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ ÉS JAVÍTÓKULCS

A feladatok legkisebb, önállóan értékelhető elemeit, azaz az itemeket a magyar ABC kisbetűivel jelöltük. Az itemek már nem bonthatók fel további részteljesítményekre, ezért azok csak kétféleképpen értékelhetők, minősíthetők:

- a versenyző helyesen oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item megoldott, vagy
- a versenyző hibásan vagy nem oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item nem megoldott.

Az első esetben az item betűjelét karikázza be, második esetben húzza át!

1. Válaszolj a kérdésekre! (A) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt Amália</i> (B) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a1	Nem megoldott feladatelem.
	b1	Megoldott feladatelem.
	1/2	Egy pont a kettőből.

1. Válaszolj a kérdésekre! (A) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt</i> (B) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a2	Nem megoldott feladatelem.
	b1	Megoldott feladatelem.
	1/3	Egy pont a háromból.

Egy-egy item akkor és csakis akkor tekinthető jól megoldottnak, ha a versenyző válasza, megoldása megegyezik vagy ekvivalens a javítási útmutatóban a feladatelemnél megadott megoldással.

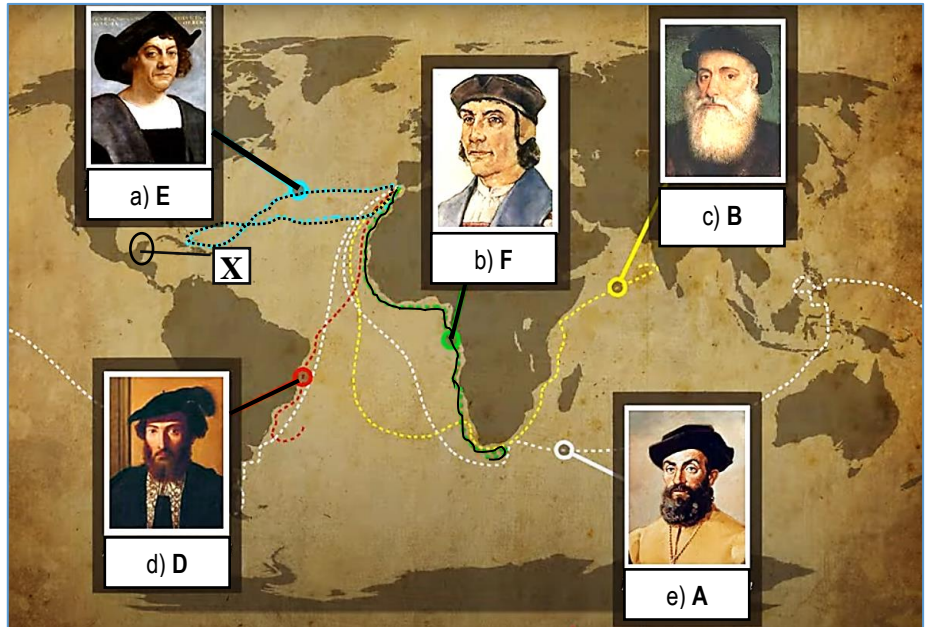
1/A. feladat

Minden helyesen beírt betűjel 1 pont.
A kisbetű használata nem ront a megoldottságon!

1/B.

aztékok – inkák – maják - 1 pont

Csak a bekarikázott válasz elfogadható!

összesen: 6 pont

2. feladat

evangélikus	református	katolikus (megújulás)	anabaptista	anglikán
a) A, H, K	b) C, I, N	c) D, E, O	d) G, J, L	e) B, F, M

Az itemek cellánként értelmezhetők! Egy item csak akkor 2 pont, ha mindhárom betűjel be van írva. Két helyesen beírt betűjel esetén részpont adható: 1 pont. Egy helyesen beírt betűjel esetén az item 0 pontot ér. A beírt betűk sorrendje irreleváns. A kisbetű használata nem ront a megoldottságon! 3-nál több betű szerepeltetése esetén az item értéke akkor is 0, ha a jó megoldások is szerepelnek!

összesen: 10 pont

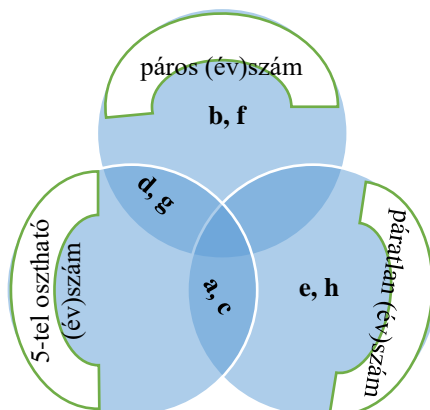
3. feladat

- a) Bécs török ostroma ➔ Buda keresztény ostroma ➔ nagyharsányi csata ➔ **zentai csata** - 1 pont
- b) I. Lipót ➔ **I. József** – 1 pont ➔ III. Károly ➔ Mária Terézia
- c) trafalgári csata ➔ austerlitz csata ➔ borogyinói csata ➔ **lipcsei csata** – 1 pont ➔ waterlooi csata
- d) 15 éves háborút lezáró (Habsburg-Oszmán) béke ➔ vasvári (Habsburg-Oszmán) béke ➔ **karlócai béke** – 1 pont

összesen 4 pont

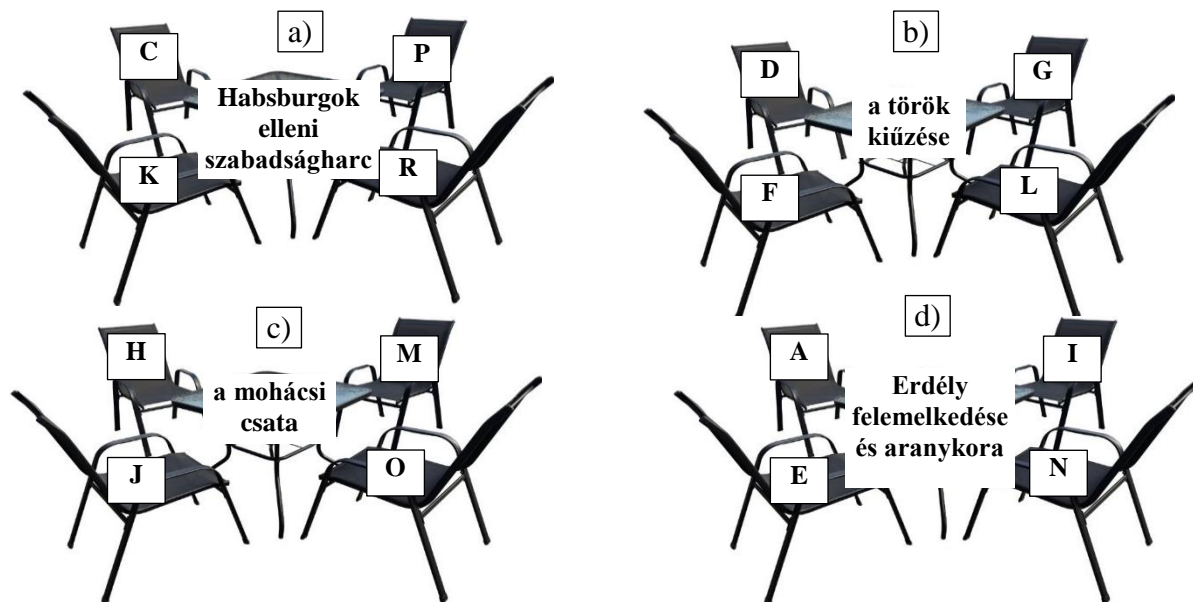
4. feladat

Minden helyesen beírt betű 1 pont.
A kisbetű használata nem ront a megoldottságon!
Ha egy betű két helyen is szerepel, akkor is 0 pont, ha az egyik a megfelelő helyen szerepel.

összesen: 8 pont

5. feladat

Az itemek asztalonként értelmezhetők! Az item akkor megoldott, ha teljesen hibátlan a betűcsoport.

Ez esetben az item értéke 3 pont. Részpont adható! Három helyesen beírt betűjel esetén 2 pont. Két helyesen beírt betűjel esetén: 1 pont. Egy helyesen beírt betűjel esetén az item 0 pontot ér.

A beírt betűk sorrendje irreleváns. A kisbetű használata nem ront a megoldottságon!

összesen: 12 pont

6. feladat

6/A. Az itemek a négyzetek. Minden helyesen beírt jel 1 pont.

6/B. **Mária Terézia** – 1 pont

6/C. **nem igaz** (vagy: **nem, hamis**) – 1 pont

összesen: 7 pont

7. feladat

a) Azért van **13** (vagy: **tizenhárom**) csillag a zászlóban, mert **kezdetben 13 állama volt az USA-nak.** - 1 pont

b) **XIV. Lajos** vagy **A francia király** (a király önmagában nem fogadható el) rendszeresen háborúzott a Habsburgokkal, így mikor **II. Rákóczi Ferenc** felkelést indított ellenük, számíthatott anyagi támogatására. – 1 pont

c) A képek alapján egy folyamatot láthatunk, hiszen T. **Newcomen** gépét J. **Watt** tökéletesítette, majd egy ilyen gépet épített be **Fulton** 1807-ben hajójába. – 1 pont

d) Azért nem látható hazánk minden területén a **II. József** nevű király által létrehozott kerület, mert **voltak (léteztek) külön igazgatású területek** vagy mert **nem minden terület tartozott Magyarországhoz.** – 1 pont

Az itemek csak akkor megoldottak, ha a mondatok teljes egészében helyesek vagy történelmileg és a képeknek relevánsak! A helyesírás nem ront a megoldottságon.

összesen: 4 pont

8. feladat

- a) magyarok, horvátok, szlovákok – teljes társadalmi tagozódással rendelkező népcsoportok a 18. századi Magyarországon. - 1 pont
- b) Kopernikusz – A bolygók elliptikus pályamozgásának leírása - 1 pont
- c) II. Rudolf – Prága, Tycho Brahe - 1 pont
- d) racionalizmus – René Descartes („Gondolkodom, tehát vagyok.”) - 1 pont
- e) Morus Tamás, Campanella – empirizmus - 1 pont
- f) Rodostó - Mikes Kelemen - 1 pont
- g) D^l Alambert, Diderot – Nagy Francia Enciklopédia - 1 pont
- h) Mária Terézia – Kaunitz, G. van Swieten, A. von Raab - 1 pont

Ha a tanuló nem a betűjeleket karikázta vagy húzta át, az item nem megoldott!

összesen: 8 pont

9. feladat

fogalom	a fogalom magyarázata	a fogalom magyarázata	a fogalom magyarázata
a) rekonkvizta sikere	Az arabok kiűzése a spanyol, portugál területekről a 15. század végére. ☒	Az őslakos indiánok legyőzése az Újvilágban.	A katolikus egyház megtisztítása az eretnekektől.
b) konkvisztádor	Olyan egyházi személy, aki egy adott területen az inkvizíciót vezeti.	Azok a kalandorok, akik az Újvilágban szereztek többnyire erőszakkal területeket és vagyont. ☒	Olyan felfedezők és hódítók, akik Afrika partjain lévő területeket szereztek meg a 16. században.
c) felvilágosodás	Az érzélem felülkerekedése az értelmén.	Az értelmén alapuló bizonyítékokat felmutató gondolkodás ☒	A középkori elveket megújító egyházi mozgalom.
d) direktórium	Kormányzótestület, mely hazánkat irányította a 18. században Pozsonyból.	Irányítótestület Franciaországban a 18. század végén. ☒	Katonai szervezet, mely hazánkban a Katonai határőrvidéket irányította.
e) alkotmány	Franciaországban bevezetett polgári törvénykönyv elnevezése.	Egyházaknál az alapvető hittételek gyűjteménye.	Egy ország működését leíró jogszabály vagy jogszabálygyűjtemény. ☒
f) tőzsde	A bankoknak kölcsönadó állami szervezet.	Áruk eladására, közvetítésre szolgáló szervezet. ☒	A manufaktúrákat összefogó és igazgató szervezet.

Az itemek soronként értelmezhetők, minden helyes jelölés 1 pont. Ha egy sorban több helyen is szerepel az „X” betű, az item nem megoldott.

összesen: 6 pont

10. feladat

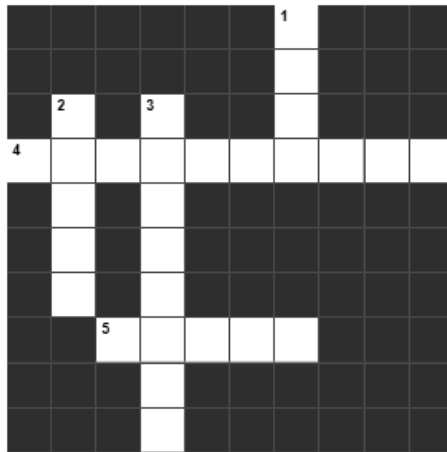
történelmi esemény	oka vagy előzménye vagy feltétele (betűjel)	következménye, eredménye (betűjel)
a) nagy földrajzi felfedezések	O	L
b) I. ipari forradalom	M	N
c) bostoni „teadélután”	D	G
d) hétéves háború	H	A
e) demográfiai változások hazánkban a 18. században	J	K
f) Bocskai- felkelés	E	B
g) vasvári béke	F	C

Az itemek soronként értelmezhetők. Az item csak akkor megoldott, ha a sorban mindkét betűjel -és csak az a kettő-helyesen szerepel. Ez esetben az item értéke 1 pont. Kisbetűk használata nem ront a megoldáson. Ha egy betű több helyen is szerepel, a megoldás ott sem fogadható el, ahol egyébként helyes lenne a betűpár!

összesen: 7 pont

11/A. feladat

- a) 1: Elba - 1 pont
 b) 2: János - 1 pont
 c) 3: Yorktown - 1 pont
 d) 4: Sárospatak - 1 pont
 e) 5: Dolha - 1 pont

összesen 5 pont

11/B.

f) országgyűlés helyszíne látható itt, mely vallásbékét hoz egy sokszínű országban	3 egy pont
g) egy zárlat megsértésének bosszújának kudarca látható	5 egy pont
h) a polgárháború speciális formájához kapcsolható, ahol a belháború messze földön van és a belföld majd külföld lesz	1 egy pont
i) egy lepusztult ország próbálkozása látható függetlenségének elérése céljából, mely részben belháborúvá alakul	2 egy pont
j) az Isteni igazságra vezérlő kalauz írója ilyen térképet láthatott volna	3 egy pont
k) áldás és sérelem egyszerre, melynek következménye is látható egy másik térképen	4 egy pont

összesen: 6 pont

Egy cellába csak egy szám kerülhet!

11/C.

- l) I (igaz) - 1 pont
m) I (igaz) - 1 pont
n) H (hamis) - 1 pont
o) H (hamis) - 1 pont
p) H (hamis) - 1 pont

összesen: 5 pont

12. feladat

1) Egykor a világ urai voltunk, ez abból is látható, hogy sok helyen még mindig a mi nyelvünket beszéljük. 2) Divatdiktálók voltunk, és ma is így van ez. Hozzánk köthető a páróka, a parfüm is. 3) Kitartásunknak volt köszönhető, hogy legyőztük Napóleont. 4) Sok hajóst mi küldünk a világ megismerésére az újkor elején.

5) A leghíresebb pénzünkön egy olyan hadvezérünk látható, aki elnök is lett. 6) Mi voltunk a legjobbak a textiliparban a 18. században. 7) Nekünk köszönheti a világ Isaac Newton zsenialitását. 8) Nekünk köszönhető, hogy ehettek a paprikáskrumplit és sült tököt.

9) A 17. század végére sajnos visszaesett gazdagságunk és befolyásunk, mert a sok behozott aranyat és ezüstöt elpazaroltuk, ahelyett, hogy manufaktúrák létesítésébe fektettük volna. 10) A világ a mi barokk kastélyunkról vette a mintát, mindenki minket akart utánozni. 11) Jelszavunk: szabadság, egyenlőség, testvériség! 12) Leghíresebb hajónk a Mayflower.

13) A mienk volt a világ első modern köztársasága. 14) Népszerűek voltunk a puritánok és az anglikánok körében, de aztán jöttek hozzánk mindenhonnan. 15) Híres filozófusunk volt J. Locke és T. Hobbes is. 16) Nekünk köszönhetitek a népfelség elvét, de még a szalagrózsát is.

Az itemek „diákonként” értelmezhetők! Az item akkor megoldott, ha teljesen hibátlan a számkarikázás és számbeírás. Ez esetben az item értéke 3 pont. Részpont adható! Három helyesen „válasz” esetén 2 pont. Két helyes „válasz” esetén: 1 pont. Egy helyes „válasz” esetén az item 0 pontot ér.

A beírt számok sorrendje irreleváns. A „válasz” nem fogadható el, ha a tanuló szám helyett szöveget karikázott vagy karikázás helyett más módon jelölt. Akkor sem fogadható el, ha a tanuló kettőnél több számot karikázott, még ha a helyes karikázások is benne foglaltatnak.

összesen: 12 pont

13. feladat

Első döntése mégis meglepetést okozott, ugyanis nem a) **koronáztatta** – 1 pont meg magát. Az ok az ő szemében egyszerű volt: ne akadályozza semmilyen eskü abban, hogy felgyorsítsa a reformokat. Energikusan, türelmetlenül vetette magát a munkába. Uralkodását hivatásnak tekintette, ő volt az állam első szolgája. Tíz év alatt mintegy 6000 rendeletet adott ki, s mindegyik elkészítésében személyesen vett részt. Rendeletei az állam, a társadalom, a vallás és az élet minden apró részletére kiterjedtek.

b) **Türelmi** - 1 pont rendelete a korábinál jóval szabadabb vallásgyakorlatot biztosított. A pápa személyes tiltakozása ellenére is feloszlatta a nem tanító vagy nem gyógyító c) **szerzetesrendeket** - 1 pont

A kormányzat korszerűsítésére összevonta az országos főhivatalokat. A birodalom csaknem egész területén a(z) d) **németet** - 1 pont tette hivatalos nyelvvé. Jobbágyrendeletet adott ki. A jobbágy szó eltörlése mellett biztosította a szabad költözést, a vagyonnal való szabad rendelkezést, a tanuláshoz való jogot, de a(z) e) **földesúri** - 1 pont kööttségek megmaradtak. Előkészületeket tett a magyar nemesség f) **megadóztatására** - 1 pont is. Népszámlálást rendelt el, emellett felmérte a földeket és bevezette a házsámokat. Uralkodása végére az egyház és a nemesség szembefordult vele. Háborúba bonyolódott a szomszéd g) **törökökkel** - 1 pont, Németalföldön pedig forradalom robbant ki. Halála előtt, súlyos betegen belátta kudarcát, három kivételével visszavonta rendeleteit.

A kiegészítés esetén minden más szakmailag lefogadható kifejezés- amely nem töltelékszó- elfogadható (pl.: török helyett Törökországgal vagy Oszmán Birodalommal vagy az oszmánokkal)!

13/B. Nevezd meg azt a történelmi kifejezést, amellyel ezt az uralkodási formát szokták jellemezni!

h) **felvilágosult abszolutizmus** - 1 pont

összesen: 8 pont

Mindösszesen: 108 pont